

Dakar-Verklaring

Voor een solidair handels- en landbouwbeleid

Bijeen in Dakar van 19 tot 21 mei 2003, op een paar maand van de cruciale vervaldatum van de WTO-onderhandelingen in Cancun, publiceren de vertegenwoordigers(sters) van de organisaties van boeren- en landbouwproducenten uit Afrika, Amerika, Azië en Europa, de volgende verklaring:

I. De WTO-opvattingen: de omgekeerde wereld

De "liberalisering" van de landbouwhandel en de deregulering, die worden aangemoedigd door de WTO, het IMF, de vrijhandelsakkoorden, ... veroorzaken wereldwijd heel wat kommer en kwel: hongersnood, werkloosheid, ongelijkheid, armoede, aantasting van de natuurlijke rijkdommen nemen toe in de landbouwwereld en dan vooral in het Zuiden. Landbouwers worden gedwongen tot plattelandsvlucht en emigratie. Meer en meer palmt de transnationale agrovoedingsindustrie hun plaats en hun gronden in.

Door landbouw te onderwerpen aan wereldprijzen, vertrekt het WTO van een a priori, dat door de feiten wordt weerlegd: een wereldmarkt met aanvaardbare, uniforme resultaten voor alle landen. De landbouwprijzen zijn onstabiel, voortdurend laag en neigen eerder nog te verzwakken op lange termijn.

De WTO wil invoerbescherming verbieden, een instrument dat door iedereen, zelfs door arme landen, kan worden toegepast. Zij bevordert daarentegen wel instrumenten die alleen rijke landen kunnen gebruiken (steun losgekoppeld van de productie, opgenomen in de groene doos van de WTO). Dit laat onder meer het witwassen van dumping toe.

De hoofdprioriteit van de WTO is de verlaging van de landbouwprijzen en het gebeurt op twee manieren:

- ▶ op intern vlak, door verlaging van de douanetarieven, ontmanteling van de interne marktorganisatie, ...;
- ▶ op extern vlak, door de exportprioriteit, die de prijzen betaald aan de landbouwers neerdrukt.

De WTO moedigt een maximale concurrentie aan tussen alle producenten: producenten verliezen; consumenten winnen niet: het zijn vooral de agrovoedingsindustrie en de groothandel die profiteren van de verlaging van de landbouwprijzen.

De WTO verzwakt de zwaksten in het voordeel van de sterksten.

II. Voor een landbouwbeleid gebaseerd op rechten

Het landbouwbeleid moet beantwoorden aan de fundamentele menselijke rechten en verwachtingen van de bevolking, vooral van de vrouwen:

- ▶ recht op voedsel (gezond, volgens eigen cultuur, ...);
- ▶ recht op het zelf produceren ervan;
- ▶ toegang tot hulpbronnen (grond, zaad, water, krediet, ...);
- ▶ milieurespect (duurzame productiewijzen, biodiversiteit);
- ▶ rechtvaardigheid (recht op een billijk inkomen);
- ▶ ...

De markt kan niet garanderen dat deze rechten worden gerespecteerd. Het is de overheid, op lokaal vlak, binnen een land of een groep landen, die hiervoor verantwoordelijk is. Dit is de basis van voedselsoevereiniteit.

Om deze rechten binnen de landbouw te garanderen, zijn instrumenten zoals invoerbescherming en aanbodbeheersing noodzakelijk. Landbouwprijzen moeten de productiekosten dekken en ook een billijke vergoeding voor de landbouwer inhouden.

Financiële middelen moeten beschikbaar blijven om de nodige infrastructuur en diensten uit te bouwen, vooral in de landen in het Zuiden.

Het exportdoel mag niet primeren op de fundamentele rechten, zowel in het land zelf als ten opzichte van de andere landen.

III. Voor een solidaire internationale handel

Handel is noodzakelijk, maar mag geen voorrang krijgen op fundamentele rechten.

De eerste solidariteitsvereiste is voorkomen dat de export de interne markten van de andere landen gaat destabiliseren. Prioriteit dient te worden verleend aan de bevoorrading van de interne markt.

Markttoegang dient te gebeuren zonder deregulering van de markt van het invoerland. Elk vorm van dumping is te vermijden.

Landbouwsubsidies, toegekend op basis van de rechten en de verwachtingen van de bevolking, zijn legitiem, op voorwaarde dat zij niet dienen om de export te bevorderen.

Handelsregels mogen een land niet beletten een duurzaam productiesysteem aan te moedigen, gebaseerd op familiale bedrijven.

Er moet op de internationale markten overleg komen en er moet gezorgd worden voor aanbodbeheersing. In het bijzonder voor de producten die meestal bestemd zijn voor de export (koffie, cacao, ...) moeten er gezamenlijke acties komen van de productie- en consumptielanden om de markten te stabiliseren en rechtvaardige prijzen te verzekeren. Preferentiële invoerakkoorden kunnen eveneens een positieve rol spelen, onder meer voor kleine landen met een kwetsbare economie.

De legitieme keuzes van een bevolking, die bijvoorbeeld GGO's, hormonen, ... zou weigeren, moeten voorrang krijgen op de belangen van handelsfirma's en gerespecteerd worden door de internationale handelsregels.

Gezien de risico's verbonden aan de huidige WTO-onderhandelingen en om de hierboven vermelde keuzes te verdedigen, is een zo groot mogelijke mobilisatie van boerenorganisaties en andere organisaties uit de civiele maatschappij noodzakelijk en dringend.

Aan de regeringen wordt gevraagd de WTO-opvattingen en -voorstellen te weigeren en in Cancun het principe van voedselsoevereiniteit te verdedigen.

Gedurende de Dakar bijeenkomst hebben niet alleen de vertegenwoordigers van boeren organisaties en landbouw producenten van 30 landen een verklaring ondergetekend. De deelnemers hebben ook beslist zich te concerner en hun activiteiten trachten te coördineren in verband met de WTO handels onderhandelingen. Een website in 3 talen (frans, engels, spaans) werd opgericht om de informatie uitwisseling tussen organisaties te vergemakkelijken.

<http://www.dakar-cancun.org>

Lijst van boeren organisaties en landbouw producenten die de Dakar verklaring hebben ondergetekend.

(De organisaties die in Dakar aanwezig waren, zijn aangeduid met een *)

West Afrika

RESEAU DES ORGANISATIONS PAYSANNES ET DES PRODUCTEURS AGRICOLES DE L'AFRIQUE DE L'OUEST (ROPPA)

- ▷ Association des Organisations Professionnelles Paysannes (AOPP), Coordination Nationales des Organisations Paysannes du Mali, Ibrahim COULIBALY *
- ▷ AREN, Coordination Nationale de la Plate-forme Paysanne du Niger, Djibo BAGNA *
- ▷ ANOPACI, Désiré PORQUET *, Côte d'Ivoire
- ▷ Fédération Nationale des Femmes Rurales du Burkina (FENAFERB), Confédération Paysanne du Burkina Faso (CPF), Françoise BANGRE *
- ▷ Fédération des Paysans du Fouta Djallon, Alpha Oumar DIALLO *, Guinée
- ▷ Association of Farmers, Educators and Traders (AFET), Manlafi GASSAMA *, Gambia
- ▷ Conseil National de Concertation et de Coopération des Ruraux (CNCR), Samba GUEYE *, Bara GOUDIABY *, Sénégal
- ▷ Asprodeb, Awa DIALLO *, Ousmane NDIAYE *, Sénégal
- ▷ Président du ROPPA, Ndiougou FALL *, Afrique de l'Ouest

Oost Afrika

EAST AFRICAN FARMERS UNION (E.A.F.U.)

- ▷ Uganda National Farmers Federation, E.A.F.U., Henry Mutebi KITYO*, Chebet Maikut *, Uganda - Afrique de l'Est
- ▷ National Network of Farmers' groups Tanzania (Mwiwata), Mwadini MYANZA*, Tanzania
- ▷ Sydip, Mivimba PALUKU *, RD Congo
- ▷ Urugaga Imbaraga, Sebastien BITANUZIRE *, Rwanda
- ▷ Kenya Federation of Agricultural Producers (KENFAP), Mercy Karanja*, Philip Kiriro*, Kenya

Centraal Afrika (voir aussi les membres de l'EAFU ci-dessus)

- ▷ Concertation Nationale des Organisations Paysannes du Cameroun (CNOPC), Abbo FODOUE *, Cameroun

Zuidelijk Afrika

- ▷ União Nacional de Camponeses (UNAC), Renaldo CHINGORE JOAO *, Amade SUCA*, Mozambique
- ▷ Coalition Paysanne de Madagascar, Jean Chrysostôme RAZAFIMANDIMBY *, Madagascar

Europa

- ▷ Fédération Wallonne de l'Agriculture (FWA), Pierre Ska *, Yves Someville *, Belgique
- ▷ Jordberga, Confédération Internationale des Betteraviers Européens (CIBE), Otto von Arnold *, Suède
- ▷ Coordination Paysanne Européenne (CPE), membre de Via Campesina, Gérard Choplin *, Belgique - Europe
- ▷ Uniterre/CPE, Gérard Vuffray *, Suisse
- ▷ Sindicato Labrego Galego/CPE, Xosé Ramon *, Espagne
- ▷ Confédération Paysanne/CPE, Christian Boisgontier*, France
- ▷ EHNE/CPE/Via Campesina, Paul Nicholson *, Espagne
- ▷ Confédération des Betteraviers Belges, Jean-François Sneessens *, Belgique
- ▷ Jeunes Agriculteurs Français, Jérôme Despey, France
- ▷ Front Uni des Jeunes Agriculteurs, membre CPE, Xavier Delwarte, Belgique
- ▷ Mouvement d'Action Paysanne, Jacques Bossuyt, Belgique
- ▷ Coordinadora de Organizaciones de Agricultores y Ganadores del Estado Español COAG - Via Campesina, Javier Sanchez Anzo, Espagne
- ▷ Coordination Rurale Union Nationale, François Vienne, France

Noord Amerika

- ▷ National Family Farm Coalition (NFFC), Mme Dena Hoff *, USA
- ▷ UNORCA, Ernesto LADRON DE GUEVARA *, Mexico
- ▷ American Corn Growers association, Keith J. Dittich, USA

Centraal Amerika

- ▷ ATC, Eduardo Vallecillo *, Nicaragua

Zuid Amerika

- ▷ COPROFAM, Silvio Mazaroli *, Uruguay - Mercosur
- ▷ CONTAG, Alberto Broch *, Brasil
- ▷ Confederación Campesina del Perú, Victor Torres *, Pérou
- ▷ Fetraf-Sul/Cut, Volmir Santolim *, Brasil

Caraïben

- ▷ Winfa, Renwick Rose *, St. Vincent and the Grenadines

Asia

- ▷ FSPI, Indra Lubis *, Indonésie
- ▷ South Asian Peasants Coalition, Biblap Halim *, Inde
- ▷ Korean Farmers League, Jung Hyeon Chan *, Corée du Sud
- ▷ Bangladesh Krishok Federation, Badrul Alam, Bangladesh

Lijst van de aansluitingen aan de Dakar verklaring

- ▷ AEFJN (Africa-Europe Faith and Justice Network), Maru Bastarreche, Belgium
- ▷ Afrique Verte Burkina Faso, KI Philippe de Kassan, Burkina Faso
- ▷ Afrique Verte, Caroline Bah, France
- ▷ Agir Ici, Céline Trublin, France
- ▷ Asociacion Ambientalista GUERREROS VERDES A.C., Elena Kahn, Mexico
- ▷ Centre National d'Actions et d'Accompagnement Communautaire (CNAC) Olivier Bakali Kosumba, République Démocratique du Congo
- ▷ Centre National de Coopération au Développement 11-11-11, Gérard Karlshausen, Belgique
- ▷ CIEPAC, Jacques Berthomé, France
- ▷ Collectif Stratégies Alimentaires (CSA), Belgique *
- ▷ Comité de Bienvenida a Cancun, Juan Carlos Núñez Fernández, Mexico
- ▷ Cooperacció, Tono Albareda, Espana
- ▷ Coordinadora de Organizaciones de Agricultores y Ganaderos del estado español (COAG), Sanchez Anso, España
- ▷ Coordination SUD, Henry Rouille d'Orfeuille, France
- ▷ Ecologistas en Acción de Calatayud, Ismael Callejero Guillen, España
- ▷ Ecologistas en Acción de Majadahonda, Consuelo Sanz, España
- ▷ Ecologistas en Accion, Tom Kucharz, Espana
- ▷ Fédération Artisans du Monde, Laurent Levard, France
- ▷ FIAN Belgium, Marie Teller-Peron, Belgique
- ▷ Fondation René Dumont, Marie-Hélène Aubert, France *
- ▷ GEYSER, Philippe Pouchin, France
- ▷ Groupe de Recherche et d'Echanges Technologiques (GRET), Pascal Bergeret, France
- ▷ IATP (Institute for Agriculture and Trade Policy), Steve Suppan, USA *
- ▷ Institut de recherches et d'applications des méthodes de développement (Iram), Jean-Bernard Spinat, François Doligez, France
- ▷ Les Amis de la Terre, Ben Lefetey, France
- ▷ Oxfam-Solidarité, Thierry Kesteloot, Belgique *
- ▷ Pesticide Action Network Belgium, Barbara Decupere, Belgique
- ▷ Plataforma Rural, Jeronimo Aguado, España
- ▷ Plate-forme Souveraineté Alimentaire, Belgique
- ▷ Réseau d'Agriculture Urbaine de Kinshasa, Ir. Pierre Ongala, République Démocratique du Congo
- ▷ Solidarité Socialiste, Pascale Bodinaux, Belgique
- ▷ SOS Faim, Freddy Destrait, Belgique *
- ▷ Terra Nuova - Centro per il volontariato, Caterina Imbastari, Italia
- ▷ Terra Nuova, Nora McKeon Italie *
- ▷ The Development Fund, Alice Ennals, Norvège *
- ▷ Centre de Promotion des Valeurs Africaines (CEPROVA), Victor Youmbi, Cameroun

Contact adress ■ Conseil National de Concertation et de Coopération des Bureaux (CNCR) - tél: (221) 824 71 03 / Email: cncr@cncr.org

■ Collectif Stratégies Alimentaires (CSA) - Tél: (32)2 412 06 61 / Email: csa@csa-be.org

► Mogelijkheid om zich aan te sluiten aan de Dakar verklaring